

Romunščina na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani

Ioana Carmen Jieanu

Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za romanske jezike in književnost

Lektorat romunščine, ki temelji na medinstitucionalnem in medvladnem sporazumu, je bil ustanovljen leta 1978. V štiridesetih letih njegovega obstoja so tu poučevali profesorji Richard Sârbu, Marius Ilie Oroş, Eva Catrinescu, Florica Hrubaru, Gabriela Biriş, Florin Cioban, Nicolae Stanciu in Ioana Jieanu. Izbirne predmete romunščina 1, 2 in 3 (A1, A2, B1) obiskujejo študenti Filozofske fakultete v Ljubljani, tako na dodiplomskem kot tudi podiplomskem študiju. Nekateri izmed njih uspejo na koncu lektorata doseči znanje romunskega jezika na stopnji C1. V okviru lektorata romunskega jezika so bili izvedeni razni prevajalski in številni raziskovalni jezikoslovni projekti

Ključne besede: romunščina kot tuji jezik, romunsko-slovenski literarni prevodi, jezikoslovne raziskave, lektorat romunskega jezika v Ljubljani.

Lectoratul a fost inițiat în 1978 și are ca bază legală un protocol interinstituțional și un acord interguvernamental, de-a lungul anilor, desfășurându-și activitatea aici profesorii: Richard Sârbu, Marius Ilie Oroş, Eva Catrinescu, Florica Hrubaru, Gabriela Biriş, Florin Cioban, Nicolae Stanciu și Ioana Jieanu. Cursurile opționale de limba română 1, 2 și 2 (A1, A2, B1) sunt frecventate de studenții Facultății de Litere din Ljubljana de la nivelele I și II de studii, unii dintre ei ajungând să cunoască limba română la nivelul C1. Lectoratul de limba română a dezvoltat proiecte de traduceri și proiecte de cercetare în domeniul lingvisticii cu instituții românești.

Cuvinte cheie: limba română ca limbă străină, traduceri literare româno-slovene, cercetări lingvistice, studii românești la Ljubljana.

Romanian studies in Ljubljana were initiated in 1978, based on an interinstitutional protocol and intergovernmental agreement. Since then, several professors from Romania have taught teaching here: Richard Sârbu, Marius Ilie Oroş, Eva Catrinescu, Florica Hrubaru, Gabriela Biriş, Florin Cioban, Nicolae Stanciu and Ioana Jieanu. The optional courses of Romanian 1, 2 and 3 (A1, A2, B1) are attended by students of the Faculty of Arts from Ljubljana, with some reaching the C1 level. The Romanian

language teachers have developed translation projects, as well as research projects in the field of linguistics.

Keywords: Romanian as a foreign language, Romanian studies in Ljubljana, Slovene-Romanian translations, research in linguistics.

1 Zgodovina lektorata romunščine v Sloveniji

Lektorat romunskega jezika na Univerzi v Ljubljani je bil ustanovljen leta 1970 z bilateralnim sporazumom med Romunijo in SFRJ, v katerem je bilo določeno, da lektorat deluje na podlagi vzajemnosti. Problemi s potovanji v Romunijo in iz nje so med letoma 1970 in 1980 prekinili delovanje lektorata romunskega jezika v Ljubljani in slovenskega v Bukarešti. Prvi slovenski lektor Peter Pal je s svojim delom na Univerzi v Bukarešti začel leta 1978, v istem času pa kot lektor romunskega jezika Richard Sârbu v Ljubljani. Po treh letih se je delovanje lektorata spet prekinilo, leta 1984 je delo lektorice v Romuniji prevzela gospa Vida Rus in na tem mestu ostala do leta 1996.

1.1 Romunski lektorji v Ljubljani

Prva predavanja oz. ure iz romunščine je v program Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani uvedel Mitja Skubic in do leta 1988 tudi sam poučeval. Sledila sta mu profesor Richard Sârbu (Zahodna univerza v Temišvaru) od septembra 1978 do septembra 1982 in Marius Ilie Oroş (Univerza Babeş-Bolyai v Cluju-Napoci) od decembra 1982 do septembra 1986.

Po štiriletnem premoru je Ministrstvo za izobraževanje na podlagi natečaja za lektorja romunskega jezika na Univerzi v Ljubljani imenovalo Evo Catrinescu, ki je na fakulteti poučevala med novembrom 1990 in septembrom 2001. Od oktobra 2001 do septembra 2004 je bila lektorica romunščine na Univerzi v Ljubljani Florica Hrubaru (Univerza Ovidius v Constanţi). Med študijskim letom 2004/2005 je romunščino poučevala Gabriela Biriş (Univerza v Craiovi). Po enem semestru premora, ko predavanj niso izvajali, je lektorat romunskega jezika prevzel Florin Cioban (Univerza v Oradei). Od oktobra 2007 do septembra 2012 je romunski jezik, kulturo in civilizacijo poučeval Nicolae Stanciu, nasledila pa ga je Ioana Jieanu (Univerza Petrol-Gaze v Ploieştiju), ki trenutno poučuje romunščino na Univerzi v Ljubljani.

1.2 Delovanje lektorata skozi čas

Začetki lektorata romunskega jezika v Ljubljani so bili izrazito raziskovalno naravnani. Profesorja Richard Sârbu in Marius Oroş sta bila člana lingvističnega krožka Filozofske fakultete. Oba sta objavljala v reviji *Linguistica*. Richard Sârbu se je ukvarjal z istroromunščino, Marius Oroş pa je raziskoval romunsko-slovanske toponimske interference na dvojezičnih območjih. Oba sta pripomogla k umeščanju romunske književnosti v slovenski prostor. Tako je izšla antologija romunske poezije, v sodelovanju s Katjo Špur pa so nastali prevodi del *Človek Človeku* (*Arta Conversatiei*: Ileana Vulpescu), *Delirij* (*Delirul*: Marin Preda) in *Samoljubje* (*Orgolii*: Augustin Buzura). V slovenskih revijah so znanstvene članke objavljali vsi lektorji romunskega jezika v Ljubljani.

Od leta 1990 so profesorji romunskega jezika Filozofske fakultete v Ljubljani v okviru sodelovanja med Univerzo v Ljubljani in številnimi univerzami v Romuniji izvedli številne didaktične in raziskovalne projekte, ki so tako slovenskim kot tudi romunskim profesorjem in študentom omogočili študijske in raziskovalne štipendije v obeh državah.

Vsi lektorji romunskega jezika v Ljubljani, ki sta jih podpirala Veleposlaništvo Romunije v Republiki Sloveniji in Romunski inštitut (Institutul Limbii Române), so bili vključeni v kulturne projekte, katerih namen je bil promocija Romunije in romunske kulture, jezika ter književnosti v Sloveniji. Organizirali so konference, literarna srečanja, filmske večere, pevske večere (petje koledniških pesmi), gledališke krožke, prav tako pa praznovali romunski državni praznik, praznik mărţişor, dan knjige, evropski dan jezikov, božič, sv. Miklavža, romunski kulturni dan ... Lektorji so skupaj s študenti obiskali filmske in knjižne festivale, sejeme romanskih kultur, razstave romunskih umetnikov, literarna srečanja z romunskimi pisatelji in radijske ter televizijske oddaje.

Za bogato promocijo romunskega jezika in kulture je poskrbela Eva Catrinescu, ki je delovala kot prevajalka in tolmačka iz slovenščine v romunščino. Eden njenih študentov je tudi najpomembnejši prevajalec romunske književnosti Aleš Mustar, ki je pod mentorstvom Eugena Simiona doktoriral iz filozofije na Univerzi v Bukarešti. Florin Cioban je s svojimi študenti romunščine objavil knjigo v slovenščino prevedenih pesmi Luciana Blage in z Ireno Santoro sodeloval pri pripravi prvega romunsko-slovenskega in slovensko-romunskega slovarja. Nicolae Stanciu se je poglobljeno ukvarjal z didaktičnimi in znanstvenimi dejavnostmi, organiziral je prevajalske krožke, debate na temo kulture, večere romunskega filma in se skupaj

s študenti udeleževal kulturnih dogodkov, posvečenih Romuniji in romunščini. Podobno se tudi njegova naslednica Ioana Jieanu vključuje v številne projekte, ki promovirajo Romunijo, prav tako pa organizira konference, na katere so vabljeni profesorji iz Romunije, usposablja nove generacije prevajalcev in strokovnjakov ter ima dejavno vlogo pri sklepanju dogovorov med Univerzo v Ljubljani in romunskimi univerzami.

1.3 Predavanja romunščine na Filozofski fakulteti

Predavanja romunščine so se na Filozofski fakulteti v Ljubljani začela pred prihodom prvega lektorja romunskega jezika v Slovenijo. Cristina Formagiu, študentka romunske narodnosti, vpisana na Filozofsko fakulteto v Ljubljani, je za nekatere profesorje, med njimi sta bila Mitja Skubic in Elza Jereb, pripravila in izvajala predavanja iz romunščine. Mitja Skubic je v svoja predavanja iz romanskega jezikoslovja vključeval mnoge informacije o romunskem jeziku. Kljub temu da so bile dejavnosti prvih lektorjev romunščine v Ljubljani osredotočene na znanstvene aktivnosti in promocijo romunske književnosti, so organizirali tudi predavanja iz romunskega jezika, ki so se jih udeleževali tako študentje kot profesorji.¹ Predavanj se tudi dandanes udeležujejo predvsem profesorji z Oddelka za romanske jezike, med drugim Agata Šega, Marjeta Prelesnik, Mirjam Premrl, Nicolas Hanot, Alejandro Rodriguez Diaz del Real. Zanimanje profesorskega kadra za romunski jezik je pomagalo pri krepitvi položaja romunščine med drugimi jeziki Oddelka za romanske jezike in hkrati prispevalo k oblikovanju strokovnjakov in prevajalcev za romunski jezik v Sloveniji. Prav večje zanimanje profesorjev za študij romunskega jezika je močno vplivalo na to, da so študenti začeli na romunščino gledati kot na eno izmed možnosti pri svojem izobraževanju.

Leta 1990 je romunski jezik postal splošni izbirni predmet za študente Univerze v Ljubljani, leta 2006 pa strokovni izbirni predmet za študente francistike in romanistike. Lektorat romunskega jezika Univerze v Ljubljani deluje v okviru Oddelka za romanske jezike Filozofske fakultete. Kot predmeti se na FF ponujajo Romunščina 1 (stopnja A1) in Romunščina 2 (stopnja A2), od leta 2017 pa še Romunščina 3 (stopnja A2/B1). Na predavanja romunščine se v največji meri vpisujejo študenti z Oddelka za romanske jezike in književnosti, pa tudi drugi študenti dodiplomskih in podiplomskih programov Filozofske fakultete. Ne glede na to, da

1 Število študentov, ki so prisostvovali predavanjem, in stopnja, na kateri se je poučeval romunski jezik, nista znana.

uradno študij romunščine ne presega srednje stopnje znanja jezika (A2/B1),² so vsi lektorji romunskega jezika organizirali dodatna predavanja za študente, ki so želeli izpopolniti svoje znanje romunščine, poleg tega pa so študentom pomagali pridobiti štipendije za šolanje na poletnih šolah v Romuniji. Prav tako so se skozi leta nekateri slovenski študenti uspeli naučiti romunski jezik na višji stopnji in pozneje postali prevajalci, sodelovali so v romunsko-slovenskih znanstvenih projektih ali pa so se zaposlili v romunsko-slovenskih podjetjih.

2 Predmet romunščina

Posebnost romunščine na Univerzi v Ljubljani je, da se osredinja na jezik v praksi in usvajanje veščin različnih vrst. Poglavitna naloga lektorja, kot govorca materega jezika, je, da študentom nudi prikaz živega jezika in da je sam odraz trenutnega stanja tega govorjenega jezika. Prav zato je učna zasnova predmeta romunščina, v skladu s Skupnim evropskim jezikovnim okvirom, sledila razvoju jezikovnih kompetenc prek ustnega in pisnega izražanja ter bralnega in slušnega razumevanja. Teme, didaktične strategije in splošne vsebine so obravnavale tudi razvoj sociolingvističnih, diskurzivnih in družbenokulturnih kompetenc v romunščini in so bile izbrane tako, da bi bile čim bolj aktualne in zanimivejše, pa tudi ustrezne za stopnjo znanja in zanimanje študentov. Za učenje romunščine so uporabljali že obstoječe priročnike romunščine kot tujega jezika, pa tudi strokovna dela, ki so jih lektorji in različne romunske ustanove podarili knjižnici Filozofske fakultete. Vsi lektorji so si ustvarili tudi svoje didaktično gradivo, prilagojeno znanju in zanimanju študentov. V splošnem se praktični del predmeta romunščina osredotoča na pridobivanje govornih jezikovnih zmožnosti, so pa lektorji v predavanja vedno vnašali še elemente iz romunske kulture in civilizacije ter skupaj s študenti preučevali prilagojene odlomke iz romunske književnosti.

2.1 Dejavnosti za promocijo romunskega jezika in kulture

Učno dejavnost lektor romunskega jezika dopolni s promocijo romunskega jezika, kulture in zgodovine. S temi orodji skuša ustvariti realno sliko Romunije, obogatiti študentovo poznavanje romunske kulture in seveda pritegniti študente za študij romunščine. Promocija romunske kulture predpostavlja močno prizadevanje lektorja romunskega jezika, saj v Sloveniji romunščina nima pravega kulturnega

2 V skladu s stopnjami znanja, kot jih določa jezikovna lestvica Skupnega evropskega okvira (2001).

centra, veleposlaništvo pa se osredinja na razvoj ekonomskih stikov med državama. Lektorji dejavno skrbijo za promocijo romunskega jezika, kulture in zgodovine ter organizirajo romunske večere, konference na temo kulture, praznovanja romunskega državnega praznika in praznika mărțișor, si skupaj s študenti ogledajo romunske filme na filmskih festivalih, pojejo koledniške pesmi itd. Na romunskih srečanjih, ki običajno potekajo enkrat mesečno, udeleženci po ogledu romunskih filmov debatirajo o temah, ki jih je film obravnaval, ter o Romuniji na splošno, poskušajo romunske jedi in pijače ter se, kar je najpomembnejše, pogovarjajo v romunščini.

Za promocijo romunskega jezika v Ljubljani je pomembno tudi branje v romunščini na bralnem maratonu, ki poteka v vseh romanskih jezikih in ga Oddelek za romanske jezike prireja ob svetovnem dnevu knjige. Tako so leta 2013 brali Boccacciov Dekameron, 2014 Moderato Cantabile pisateljice Marguerite Duras, leta 2015 roman Mircea Cărtărescuja Zakaj ljubimo ženske, leta 2016 Don Kihota, 2017 poezijo Fernanda Pessoae, 2018 dela slovenskih pisateljev, prevedenih v romanske jezike, in leta 2019 pesnitev Lucifer Mihaia Eminescuja.

Promociji romunščine je vsako leto posvečen mesec maj, ko se odvijajo različne konference o romunskem jeziku in kulturi, na katerih so v sklopu programa izmenjav Erasmus sodelovali povabljeni profesorji iz Romunije. V zadnjih šestih letih so tako na Filozofski fakulteti v Ljubljani predavali naslednji profesorji: Loredana Netedu, Cristina Iridon, Cristina Gafu, Mihaela Badea, Arleen Ionescu, Adelina Farias, Adina Nicolae, Diana Rînciog, Domnița Tomescu, Alina Bako, Dragoș Bako, Simona Georgescu, Dragoș Varga, Mirela Ocinic, Răzvan Săftoiu, Silvia Stoian, Loredana Ilie, Diana Presadă, Mihaela Duma in Diana Paraschiv.

Za promocijo romunščine, pa tudi zato, da bi študente pritegnili za učenje tega jezika, so pomembna predavanja na Poletni šoli romanskih jezikov: Uvod v romunski jezik ter projekt Humanistica, to si ti! – Noč raziskovalcev, ki ju organizira Oddelek za romanske jezike Filozofske fakultete v Ljubljani. Prav tako so za promocijo romunske kulture pomembni dogodki na sejmu akademske knjige Liber.ac: plesni spektakel tradicionalnih plesov, ki jih je predstavila plesna skupina Somejana iz Deja (2011), uprizoritev gledališke igre Migraaaanti Mateja Višnieca in romunsko-slovenski literarni pogovor (2019).

2.2 Študijske štipendije v Romuniji

Pogodbe Erasmus in CEEPUS na institucionalni ravni in medinstitucionalni sporazumi predstavljajo eno izmed oblik sodelovanja, ki prinaša koristi tako

študentom kot profesorjem in jim pomaga, da stopijo v stik z romunskim jezikom in kulturo. Lektorat romunskega jezika v Ljubljani je olajšal podpis nekaterih sporazumov v okviru projektov Erasmus, omogočil pridobitev štipendij Erasmus za študente in profesorje ter pomagal pri sprejemu slovenskih študentov in raziskovalcev na poletnih šolah romunskega jezika, na tečajih prevajanja ali doktorskem študiju na Univerzi v Bukarešti.

3 Romunščina na Filozofski fakulteti v Ljubljani – težave in možne rešitve

Kot lektorici romunščine in kulturni promotorki Romunije v Sloveniji se mi zdi največja težava, s katero se soočam, majhno število študentov, vpisanih na predavanja romunščine. Za ponazoritev bom tako predstavila število študentov, vpisanih na predavanja iz romunščine v zadnjih sedmih letih: 2012–2013 – 8 študentov, 2015–2016 – 38 študentov, 2016–2017 – 41 študentov, 2017–2018 – 21 študentov, 2018–2019 – 24 študentov. Tem študentom se vsako leto pridruži nekaj zunanjih študentov (ki so pred kratkim končali študij ali tistih z absolventskim stažem), pa tudi 2 ali 3 študenti iz profesorskih vrst, ki si želijo bolj poglobljenega študija romunščine in za katere lektorji romunskega jezika organizirajo dodatna zunajštudijska predavanja: Romunščina 4 ali Gledališki krožek.

Razlogi za manjšanje vpisa na lektorat romunščine se vsako leto razlikujejo in bi lahko bili:

1. zmanjševanje prebivalstva in posledično zmanjšanje števila vpisanih študentov na Oddelek za romanistiko;
2. ukinitve študijskega programa Francistika z romanistiko, v okviru katerega je bila romunščina strokovni izbirni predmet;
3. zmanjšanje števila študentov, vpisanih na študijskih programih Slavistika in Primerjalno splošno jezikoslovje (od tu prihaja večina študentov, ki obiskujejo romunščino);
4. slaba prepoznavnost izbirnih predmetov na fakulteti.

Rešitve, ki sem jih našla in jih udejanjila, so bile že predstavljene (glej zgoraj 2). Kot predavateljica stremim k izboljšanju, predavanja skušam narediti čim zanimivejša, dinamična in zelo praktična, vsebino sem zasnovala v skladu s SEJO (2001) in dopolnilnim izvodom SEJO (2018) ter s številnimi zunajštudijskimi dejavnostmi promovirala Romunijo in romunski jezik. Poleg tega sem romunščino vključila

v študijsko ponudbo študentov, ki prihajajo v Ljubljano na študijsko izmenjavo Erasmus. Rezultati študentov, ki obiskujejo predavanja iz romunščine, so zelo dobri, odzivi v vprašalnikih za ocenjevanje pa pozitivni, kar kaže na to, da so predavanja romunščine koristna in pomembna. Kot pravi ena izmed študentk, so predavanja »zanimiva in vzdušje v razredu je zelo prijetno, zato sem rada obiskovala ta izbirni predmet«. (I 4) Kljub naštetemu pa število študentov zadnji dve leti, v primerjavi s študijskim letom 2016/2017, pada. Da bi lažje razumela razloge za upad študentov in poskušala ponuditi ustrezne rešitve za prihodnost, sem študente, ki so obiskovali predavanja iz romunščine v zadnjem študijskem letu, prosila, da predstavijo probleme, s katerimi se srečujejo, in poskušajo z njihovega vidika ponuditi možne rešitve.

Na vprašalnik je odgovorilo šest študentov (odgovarjali so v slovenščini in angleščini, navedki iz angleščine so prevedeni v slovenščino), ki so kot glavni razlog za majhno število študentov pri predmetu romunščina navedli, da vzrok ni pomanjkanje zanimanja, pač pa pomanjkanje informacij: »Marsikdo sploh ne ve, da imamo lektorat za romunski jezik in zato niti ne pomisli, da bi se lahko učil romunščine.« (I 1) »Premalo reklame na sami romanistiki. Veliko se govori o latinščini, med študenti veliko o zahodnih jezikih, ampak o romunščini je malo govora.« (I 3) »Le malo študentov ve, da se lahko učijo romunščino na Filozofski fakulteti (...) glavni razlog je, da mnogi ne vedo, da romunščina obstaja, ali pa se jim jo zdi nesmiselno izbrati namesto recimo italijanščine ali španščine.« (I 2) »Ker sam jezik ni tako poznan in razširjen kot ostali romanski jeziki, kar se mi zdi škoda, saj je izredno lep in zanimiv.« (I 6) študentka I 4 poleg tega izpostavlja »nepoznavanje romunskega jezika med študenti« in dodaja: »Ko se pogovarjam s sošolci, ugotavljam, da nihče ne ve, da se na naši fakulteti lahko uči romunščino.«

Druga razlaga za majhen obisk predavanj je, da večina študentov raje študira jezike, s katerimi so stopili v stik že v predhodnem študiju ali med potovanji: »Filozofska fakulteta ponuja številne jezike, s katerimi so študenti že imeli stik v srednji ali celo osnovni šoli, zato se raje odločajo za nemščino, francoščino, italijanščino itd., ker že poznajo osnove jezika ali pa vsaj kulture. Romunščina je v slovenskem prostoru nekoliko eksotična.« (I 1)

Prej omenjenim razlogom lahko dodam še, da veliko študentov ne ve, da je romunščina romanski jezik: »Veliko ljudi je začudenih, ko slišijo, da je romunščina romanski jezik (mislim, da bi študente pritegnil študij tega romanskega jezika, če bi vedeli, da tak predmet na fakulteti obstaja).« (I 2)

Dodaten razlog bi lahko bil tudi urnik predmeta romunščina. V prvem semestru predavanja romunščine potekajo v poznih urah, od 18.50 do 19.40, ali pa zelo zgodaj, ob 8.00 (I 2).³

Vsi anketirani študenti so ponudili enake rešitve: boljše informiranje študentov v zvezi z izbirnimi predmeti na splošno in še posebej v zvezi z romunščino: »Prenizek vpis bi lahko reševali s promocijo, za začetek predvsem na oddelku za romanistiko, saj je za študente romanskih jezikov verjetneje, da se bodo vpisali na romunski lektorat.« (I 1) »Morda bi se lahko v prvem tednu predstavilo vse jezike prvim letnikom, neposreden kontakt z jezikom, da vidijo, da je zanimiv, bi pomagal.« (I 3) »Fakulteta bi lahko na začetku ali na koncu leta organizirala dogodek, na katerem bi bili predstavljeni predmeti, ki so manj popularni, in tako informirala študente o njihovem obstoju in vsebini.« (I 2)

Majhno število študentov vpliva tudi na izvajanje nekaterih projektov. Na primer, v drugem semestru študijskega leta 2018/2019 sem se pri gledališkem krožku morala odpovedati uprizoritvi enega izmed prizorov Višniecovega gledališkega dela, ker nisem imeli na razpolago dovolj študentov: »Če bi imeli več študentov, bi mogoče lahko izvajali še kakšne projekte (npr. gledališki krožek, filmski večeri ...).« (I 4)

Tako lahko, kot je razvidno iz komentarjev študentov, majhno število študentov, ki obiskujejo romunščino, razložim v kontekstu pomanjkanja informacij in promocije na institucionalni ravni. Drugi razlogi, ki sem jih opazila, na primer dojetje romunščine kot evropskega jezika in dojetje Romunije kot države članice Evropske unije, zmanjševanje prebivalstva itd., so le dodatni, glavni razlog se mi zdi slaba obveščenost.

Na podlagi rešitev, ki jih navajajo študenti, bom v prihodnosti skušala v sodelovanju s študenti iz Univerze v Romuniji, študenti romunščine z drugih evropskih univerz in študenti romunščine Filozofske fakultete v Ljubljani realizirati nove projekte in razširiti ter okrepiti promocijo romunskega jezika in kulture.

Kljub temu da majhno število študentov predstavlja glavni problem romunščine na Filozofski fakulteti v Ljubljani, pa moram poudariti tudi pozitivne vidike dela v majhnih skupinah. Pri delu v skupinah z 2–10 študenti je stopnja poznavanja romunskega jezika po enem letu študija (Romunščina 1 in Romunščina 2) A2+, slovenski udeleženci na poletnih šolah v Romuniji pa so enako uspešni kot tisti, ki študirajo romunščino na drugih univerzah na dodiplomskem študiju.

3 »Da bi rešila problem z urnikom, sem v drugem semestru študijskega leta 2018/2019 dodala predavanja za lažje obiskovanje predmeta Romunščina 2.«

4 Priložnosti

V aktualnem evropskem sociolingvističnem kontekstu je študij romunščine na največji slovenski univerzi zelo pomemben, tako za primerjalno raziskovanje romanskih jezikov, za balkanske študije in za razvoj romanskega jezika v predominantno slovanskem prostoru kot tudi za ohranjanje in razvoj sodelovanja med slovenskimi in romunskimi ustanovami ter za kulturno, družbeno, ekonomsko in politično promocijo teh dveh držav članic Evropske unije.

V tej luči menim, da bi lahko študentom v prihodnosti v Ljubljani omogočili študij romunščine vsaj na stopnji dodiplomskega študija in jim tako olajšali dostopnost aktualnega študijskega področja, glede študija romunščine pa pripomogli k uskladi-tvi Univerze v Ljubljani z ravnimi evropskih univerz. Romunščino na dodiplomski, podiplomski in ponekod celo na doktorski stopnji je mogoče študirati na univerzah v Avstriji, Belgiji, Bolgariji, na Hrvaškem, v Franciji, Nemčiji, Grčiji, Italiji, na Poljskem, v Združenem kraljestvu, na Češkem, Slovaškem, v Španiji, na Švedskem, Madžarskem, v Srbiji in Makedoniji.

Po vseh teh letih ne morem pozabiti vprašanja izjemne študentke (Nike Kovačič), ki je, ko je zaključila s predavanji iz romunščine na Filozofski fakulteti, po poletni šoli romunskega jezika, kulture in civilizacije v Iași, tečaju za mlade prevajalce v Bukarešti in intenzivnem študiju romunščine v okviru izmenjav Erasmus na Univerzi Inalco v Franciji, vprašala: »In sedaj, kaj sledi?« Zanj in za druge motivirane slovenske študente še vedno nimamo odgovora. Kljub temu da lektorat romunskega jezika ponuja zunajštudijska, dodatna predavanja in razne krožke za utrjevanje in rabo romunščine, se stopnja znanja romunskega jezika tem študentom ne more priznati z diplomom.

V Sloveniji je trenutno dovolj strokovnjakov (profesorjev Filozofske fakultete, nekdanjih študentov lektorata romunskega jezika z doktoratom iz romunske filologije), da bi lahko akreditirali tudi študij romunskega jezika in kulture.

Predavanja so na voljo vsem tistim, ki želijo izboljšati znanje romunščine. Organiziranje kulturnih dogodkov in konferenc na temo Romunije in romunščine ter razni projekti z romunskimi ustanovami prispevajo k izoblikovanju strokovnjakov romunščine v Ljubljani, ki so neutrudni promotorji romunskega jezika, kulture in književnosti v Sloveniji in drugod. Največja naloga lektorja romunskega jezika je ohranjanje živega zanimanja za učenje romunščine na predavanjih v majhni državi s samo dvema milijonoma prebivalcev, in to v času, ko humanistični študij pri odločanju za poklic ni več prva izbira mladih.

Literatura

Informacije iz prvega dela (1) so bile pridobljene v korespondenci z Ivanko Repinc, Richardom Sârbujem, Evo Catrinescu, Alešem Mustarjem, Florico Frubaru, Gabrielo Biriş, Florinom Ciobanujem, Nicolaejem Stanciujem, prav tako pa iz pripovedi Marjete Prelesnik Drozg, Agate Šega in Mitja Skubica, ki se jim na tem mestu zahvaljujem.

V tretjem delu (3) sem uporabila odgovore iz vprašalnika o težavah, s katerimi se srečuje romunščina na Filozofski fakulteti v Ljubljani; odgovarjali so: Lara Potočnik (informator 1), Lana Garin (informator 2), Jasna Gornik (informator 3), Neja Breskvar (informator 4), Blaž Andoljsek (informator 5), Rok Špacapan (informator 6) – študenti romunščine v študijskem letu 2018/2019, ki se jim zahvaljujem za pomoč in hitro odzivnost.

Catrinescu, Eva Georgeta (1988). *Iskanje absolutnega v »obdobju dvoma«: primerjalna študija o poeziji šestdesetih let v Sloveniji, Franciji in Romuniji*. Ljubljani: Univerza Edvarda Kardelja, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

CEFR (2001): *Council of Europe, Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment*. Cambridge University Press. <https://rm.coe.int/1680459f97> (30. 8. 2019).

CEFR Companion Volume (2018). *Council of Europe, Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors*. <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors-2018/1680787989> (29. 5. 2019).

Hrubaru, Florica (2005). *Manual de limba română pentru Sloveni*. Ljubljana: Študentska založba.

Santoro, Irena (2006). *Romunsko-slovenski in slovensko-romunski slovar*. Ljubljana: Orbis.

Sârbu, Richard (1991). Present-day tendencies in the morpho-syntax of Istró-Romanian dialect. *Linguistica* 30. 141–154.

Sârbu, Richard (1994). Observations sur le lexique istro-roumain actuel. *Linguistica* 34 (2). 73–80.

Stanciu, Nicolae (2011). Some difficulties experienced by Slovenian students learning Romanian. *Vestnik za tuje jezike* 3 (1/2). 197–207.

Stanciu, Nicolae (2011). Studiile româneşti la Universitatea din Ljubljana, Slovenia, *Philologica Jassyensia* 1 (13). 281–283.